

Sut i adneuo ewyllys gyda'r Gwasanaeth Profiant

Arweiniad i bobl sydd am adneuo ewyllys i fod dan ofal sicr

Beth yw'r Gwasanaeth Profiant?

Mae'r Gwasanaeth Profiant yn rhan o Wasanaeth Llysoedd a Thribiwnlysoedd EM Mae'n gweinyddu'r system brofiant, sy'n rhoi'r hawl gyfreithiol i bobl i ddelio ag ystad (er enghraifft, arian, meddiannau ac eiddo) unigolyn sydd wedi marw.

Mae'r daflen hon i roi gwybod ichi sut i adneuo ewyllys gyda'r Gwasanaeth Profiant er mwyn ei chadw'n ddiogel.

Os oes gennych unrhyw gwestiynau, cysylltwch â'ch cofrestrfa brofiant leol. Mae'r staff yno i'ch helpu chi - ond ni chânt roi cyngor cyfreithiol ichi.

Cyflwyniad

Mae'r Gwasanaeth Profiant yn cynnig gwasanaeth storio ewyllysiau er mwyn eu cadw'n ddiogel yn y Prif Gofrestrfa Brofiant yn Llundain.

Gallwch adneuo ewyllys, codisil (dogfen sy'n newid rhywbeth yn yr ewyllys) neu'r ddau.

Pam ddylwn i storio f'ewyllys gyda'r Gwasanaeth Profiant?

Mae angen storio ewyllysiau'n ddiogel. Gallech gadw'ch ewyllys yn eich cartref – neu os yw cyfreithiwr wedi'ch helpu i baratoi'ch ewyllys, gall y cyfreithiwr ei chadw ichi fel arfer. Fodd bynnag, drwy storio'ch ewyllys gyda'r Gwasanaeth Profiant, ni fydd rhaid i chi boeni am ble rydych wedi rhoi'ch ewyllys, neu a ddylech ei symud o swyddfa'ch cyfreithiwr, os, er enghraifft, y byddwch yn symud i ran arall o'r wlad.

Gallai hefyd wneud pethau'n haws i'ch dibynyddion pan fyddwch yn marw, gan na fydd rhaid iddynt geisio dod o hyd i'r ewyllys.

Sut i adneuo ewyllys

Gallwch chi eich hun adneuo'ch ewyllys neu gallwch ofyn i rywun arall wneud hynny ar eich rhan. Gallwch ei chyflwyno'n bersonol, ei phostio neu ofyn i rywun arall ei chyflwyno neu ei phostio ar eich rhan.

Faint mae'n ei gostio i adneuo ewyllys neu godisil?

Rhaid talu un swm o £15 i adneuo ewyllys neu godisil yn y Brif Gofrestrfa Brofiant. Felly, os bydd angen adneuo'r ddau, cofiwch eu cyflwyno gyda'i gilydd mewn un amlen er mwyn peidio â gorfod talu am bob eitem ar wahân.

Beth sy'n digwydd pan fyddaf yn dod â'r ewyllys fy hun?

Gallwch fynd â'ch ewyllys i unrhyw un o'r cofrestrfeydd profiant rhanbarthol a restrir yn nhaflen **PA4**, sy'n amgaeedig. Byddant yn rhoi amlen i chi ac yn gofyn i chi ddarparu manylion megis eich enw, eich cyfeiriad a'ch dyddiad geni. Byddwch wedyn yn selio'r ewyllys yn yr amlen, gydag un o swyddogion y Gwasanaeth Profiant yn dyst i hynny. Bydd y swyddog yn llofnodi'r amlen hefyd. Yna, bydd yr amlen yn cael ei hanfon i'r Brif Gofrestrfa Brofiant i'w rhoi dan ofal sicr. Byddwn yn postio tystysgrif adneuo atoch o fewn pythefnos i gadarnhau bod yr ewyllys wedi'i derbyn yn ddiogel.

Sut mae anfon f'ewyllys drwy'r post?

Yn gyntaf, rhaid i chi gael pecyn amlen cadw ewyllys yn ddiogel. Gallwch ofyn i unrhyw gofrestrfa brofiant ranbarthol neu i'r Brif Gofrestrfa Brofiant yn Llundain am y pecyn, sy'n rhad ac am ddim.

Llenwch yr holl fanylion. Yna, seliwch yr ewyllys yn yr amlen. Mae'n rhaid ichi gael tyst i lofnodi'r amlen hefyd. Dylid cynnwys siec o £15 yn daladwy i 'Gwasanaeth Llysoedd a Thribiwnlysoedd EM' yn yr amlen, mewn perthynas â'r ffi.

Anfonwch yr amlen a'r ffi gyda phost cofnodedig neu gofrestredig i'r Brif Gofrestrfa Brofiant yn Llundain – fe welwch y cyfeiriad ar dudalen 5. Byddwn yn anfon tystysgrif adneuo atoch o fewn pythefnos.

Beth sy'n digwydd os ydw i am i rywun arall gyflwyno neu anfon f'ewyllys?

Gallwch ofyn i rywun arall (perthynas neu gyfreithiwr, er enghraifft) weithredu fel asiant i chi a threfnu i'ch ewyllys gael ei hadneuo ar eich rhan.

Pwy bynnag y gofynnwch iddo, rhaid i chi roi llythyr iddynt wedi'i lofnodi gennych chi yn rhoi caniatâd iddynt weithredu ar eich rhan. Gallant hwy wedyn naill ai fynd â'r ewyllys i gofrestrfa brofiant ranbarthol neu ei hanfon drwy'r post i'r Brif Gofrestrfa Brofiant yn Llundain.

Wedi i ni dderbyn yr amlen, byddwn yn anfon tystysgrif adneuo atoch chi ac yn anfon llungopi at eich asiant.

Sut alla i dynnu f'ewyllys o fod dan ofal sicr?

Yn ystod eich bywyd, dim ond chi all dynnu'ch ewyllys o fod dan ofal sicr. Ni chodir tâl am hvn.

Byddwch angen ffurflen **PA7A** oddi wrth y Brif Gofrestrfa Brofiant yn Llundain. Yna, bydd angen i chi lenwi'r ffurflen hon a'i dychwelyd i'r Brif Gofrestrfa Brofiant yn Llundain, ynghyd â'r dystysgrif adneuo wreiddiol a dderbynioch adeg adneuo'ch ewyllys.

Os na allwch ddod o hyd i'ch tystysgrif adneuo, bydd angen i chi ysgrifennu llythyr yn esbonio hyn a nodi y byddwch yn ei hanfon atynt yn syth os digwydd ichi ddod ar ei thraws yn ddiweddarach.

Yna gellir anfon yr ewyllys atoch chi drwy'r post cofrestredig neu gofnodedig. Rhaid ichi lenwi'r ffurflen 'cydnabod derbyn' amgaeedig a'i dychwelyd i'r Brif Gofrestrfa Brofiant.

Sut all rhywun arall dynnu f'ewyllys allan ar ôl fy marwolaeth?

Ar ôl eich marwolaeth, bydd eich ysgutor(ion) yn gallu tynnu'ch ewyllys allan. (Eich ysgutorion yw'r bobl yr ydych wedi'u henwi yn eich ewyllys i weinyddu'ch ystad ac i drosglwyddo'ch arian a'ch eiddo i'r bobl yr ydych wedi'u gadael iddynt.) Ni chodir tâl am hyn.

Dylai eich ysgutor(ion) gael ffurflen tynnu allan gan y Brif Gofrestrfa Brofiant, ei llenwi a'i hanfon i mewn, gyda'r dystysgrif adneuo a chopi swyddogol o'r dystysgrif marwolaeth.

Os na ellir dod o hyd i'r dystysgrif adneuo, bydd angen i'r ysgutorion esbonio hyn drwy lythyr. Wedi iddynt dderbyn yr ewyllys, rhaid iddynt ddychwelyd y ffurflen 'cydnabod derbyn'.

Cysylltiadau defnyddiol

Prif Gofrestrfa'r Adran Teulu

Y Brif Gofrestrfa Brofiant 7th Floor First Avenue House 42-49 High Holborn Llundain WC1V 6NP Ffôn: 020 7947 6000/7022

Ffôn: 020 7947 6000/7022 Minicom 020 7947 7602

Am wybodaeth gyffredinol am ewyllysiau a phrofiant:

www.direct.gov.uk/en/RightsAndResponsibilities/Death/index.htm

Am wybodaeth am y Gwasanaeth Profiant a ffurflenni ar-lein:

http://www.hmcourts-service.gov.uk/infoabout/civil/probate/index.htm

Ffurflenni a thaflenni Profiant

PA1 Ffurflen gwneud cais am brofiant

PA1A Ffurflen gwneud cais am brofiant (nodiadau canllaw)

PA2 Sut i gael profiant (taflen)

PA3 Rhestr ffioedd profiant (taflen)

PA4 Cyfeiriadur cofrestrfeydd profiant a chanolfannau cyfweld (taflen)

PA5 A oes angen grant cynrychiolaeth arnaf (profiant neu lythyrau gweinyddu)? (taflen)

PA6 Beth fydd yn digwydd yn fy apwyntiad profiant? (taflen)

PA7 Sut i adneuo ewyllys gyda'r Gwasanaeth Profiant (taflen)

PA7A Tynnu'ch ewyllys allan o'r Brif Gofrestrfa Brofiant (ffurflen)

PA8 Sut i gofnodi cafeat (taflen

PA8A Sut i gofnodi cafeat (ffurflen)

PA9 Sut i gychwyn chwiliad cyffredinol (taflen)

PA10 Sut i gychwyn chwiliad sefydlog (taflen)

PA1S Cais am chwiliad profiant (ffurflen)